

A SZENT ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM KÖZÖSSÉGI RÉGÉSZETI PROGRAMJÁNAK PROTOKOLJA

(a 2023. december 19. napján kelt 2. sz. módosításnak megfelelő állapot)

A Szent István Király Múzeum (továbbiakban: Múzeum) közösségi régészeti protokolljának célja a Múzeum közösségi régészeti tevékenységének szabályozása, iránymutatás a Múzeum közösségi régészeti alkalmain résztvevő magánszemélyek és a Múzeum régészeinek kapcsolatában, továbbá a Múzeummal közösségi régészetben együttműködni kívánó jogi személyekkel (egyesületek, muzeális intézmények stb.) való kapcsolatokban.

A protokoll a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.), a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: PTK) rendelkezéseire figyelemmel íródott.

E protokoll alkalmazásában:

Közösségi régészet: „a közösségi régészet a kulturális örökség megismerése és megmentése céljából a civil szféra és a régész szakma képviselői által közösen végzett kutatói tevékenység.” (Rácz Tibor Ákos: Közösségi régészet. Egy új kutatási eljárás születése. *MúzeumCafé* 13/4 (2019) 150.)

Közösségi régészeti alkalom: mindazon Múzeum által rendezett programok, ahol a kulturális örökség megismerése és megmentése céljából magánszemélyek a Múzeum régészeivel közösen vesznek részt Ilyen közösségi régészeti alkalmak lehetnek például a régészeti feltárások, a régészeti leletek elsődleges feldolgozására és régészeti leletek gyűjteményi alapleltárba vételére szervezett alkalmak és az ezekhez kapcsolódó tudományos ismeretterjesztő előadások, oktatások.

Régészeti feltárás: tudományos módszerrel végzett tevékenység (régészeti megfigyelés, terepbejárás, próbafeltárás, megelőző feltárás, mentő feltárás, tervásatás, műszeres lelet- és lelőhely-felderítés, beleértve a fémkereső műszer használatát), amelynek célja a régészeti örökség elemeinek felkutatása (Kötv. 7. § 30).

Műszeres leletfelderítés: a fémkereső műszerrel (detektorral) végzett lelettérképezés vagy – gyűjtés (Kötv. 7. § 19).

Régészeti leletek elsődleges feldolgozása: a leletek egyedi tisztítása, az állagvédelemhez szükséges mértékű restaurálása, azonosítása, és ennek időtartamára ideiglenes elhelyezése, amely a tudományos-szakmai hozzáférés és a múzeumba történő végleges befogadás feltétele (Kötv. 7. § 34).

Hadtörténeti örökség: 1711 utáni hadszíntér, csatatér, védelmi létesítmény, egyéb katonai objektum vagy hadi emlék, különösen harci repülőgép, kerekas vagy lánctalpas harcjármű és egyéb katonai fegyverrendszerek, fegyverek, felszerelés és egyenruha elemei, továbbá azok együttese (Kötv. 7. § 7).

1. Általános alapelvek

1.1. A Múzeum a Közösségi Régészeti Programjának keretében törekszik arra, hogy

- a) rendszeres lehetőséget biztosítson önkéntes magánszemélyek fémkereső műszer nélküli vagy fémkereső műszerrel való részvételére a régészeti feltárásain,

b) rendszeres lehetőséget biztosítson önkéntes magánszemélyek részvételére a régészeti leletek gyűjteményi alapleltárba vételére szervezett szakmai alkalmakon, továbbá megteremti az elvi lehetőségét, hogy önkéntes magánszemélyek szakmai felügyelet mellett részt vehessenek a régészeti leletek elsődleges feldolgozásában, valamint tudományos feldolgozásában.

1.2. A Múzeum az új tapasztalatok és esetleges új jogszabályoknak megfelelően a Közösségi Régészeti Programját rendszeresen felülvizsgálja és módosítja.

2. A Múzeum Közösségi Régészeti Programjába való jelentkezés menete és feltételei

2.1. A Múzeum Közösségi Régészeti Programjába (továbbiakban: Program) jelentkezni kívánó magánszemélyek a hiánytalanul kitöltött és aláírt jelentkezési lap (1. melléklet) kozossegi.regeszet@szikm.hu címre való elküldésével jelezhetik jelentkezési szándékukat.

2.2. A jelentkezés során meg kell jelölni, hogy fémkereső műszerrel vagy fémkereső műszer nélkül kíván részt venni a programban. A Múzeum ennek megfelelően küldi ki a közösségi régészeti alkalmakról tájékoztató e-maileket.

2.3. A jelentkezési lap aláírásával a Jelentkező hozzájárul ahhoz, hogy a jelentkezési lapon rögzített személyes adatait a Múzeum, valamint a megbízás vagy egyéb jogviszony alapján részére jogi, számviteli és személyügyi feladatokat ellátó harmadik személyek a Programban résztvevők nyilvántartásával összefüggésben, a jogszabályokban előírt ideig, módon és célból kezelje és megőrizze. Jelentkező továbbá hozzájárul ahhoz is, hogy a Múzeum a részére megadott elérhetőségeket (lakcím, telefon, e-mail, stb.) a Programban résztvevők nyilvántartásával összefüggésben, saját (harmadik személyek számára nem hozzáférhető) adatbázisában, kizárólag egy esetleges későbbi együttműködés érdekében korlátlan ideig megőrizze és felhasználja.

2.4. A Jelentkező a jelentkezési lapon nyilatkozik arról, hogy

a) a Programban önkéntesként vesz részt, megbízási díjra és költségtérítésre nem tart igényt.

b) a Programba való jelentkezés napját megelőző öt évben régészeti örökséggel összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségét nem állapították meg, továbbá vele szemben örökségvédelmi bírságot nem szabtak ki (Kr. 52. § (4)),

c) ellene régészeti örökséggel összefüggő szabálysértési, büntetőjogi vagy örökségvédelmi bírság kiszabására vonatkozó eljárás nincs folyamatban (Kr. 52. § (6) d),

d) régészeti korú (1711 előtt keletkezett) tárgyakból álló gyűjteménnyel nem rendelkezik,

e) amennyiben fémkereső műszerrel rendelkezik, azt csak a hatályos jogszabályoknak megfelelően, azaz múzeummal kötött együttműködési megállapodásnak és az örökségvédelmi hatóság engedélyének megfelelően vagy régészeti feltáráson régész jelenlétében használja.

f) régészeti feltáráson (beleértve a műszeres leletfelderítést) a Múzeum képviselőjében jelenlevő régész szakmai utasításainak megfelelően jár el és minden előkerülő leletet átad a jelenlevő régésznek,

g) régészeti feltáráson (beleértve a műszeres leletfelderítést) minden lelet előkerülési helyének GPS-koordinátáit rögzíti és a Múzeum által biztosított leletkísérőkre vezeti fel a dátummal, a saját nevével és a helyszín megnevezésével együtt, vagy az előkerülési helyet jelölővel látja el, hogy a Múzeum szakemberei a GPS koordinátákat rögzíthessék.

3. A Programban való részvétel szabályai

- 3.1. A jelentkezési lap Múzeum általi elfogadásával és visszaigazolásával a jelentkező a Program résztvevőjévé válik (Résztevő).
- 3.2. A Múzeum feladata az egyes alkalmak koordinálása és szakmai felügyelete, ezért a Múzeum nem köteles minden Résztvevőt a Program minden alkalmáról értesíteni.
- 3.3. A Résztvevő a Programnak csak olyan eseményén vehet részt, amit a Múzeum nyilvánosan meghirdetett, vagy amelyre e-mailben, valamely közösségi média felületen vagy telefonon meghívást kapott.
- 3.4. Fémkereső műszerrel csak olyan önkéntes magánszemély vehet részt a Múzeum régészeti feltárásain (a Kötv. 7. § 30. alapján beleértve a műszeres leletfelderítést is), aki a Program Résztvevője, vagy aki egy Múzeummal együttműködő intézmény közösségi régészeti programjának résztvevője.
- 3.5. A Résztvevő a véleménynyilvánításhoz való jogát a Múzeum jó hírnevét súlyosan sértő vagy veszélyeztető módon nem gyakorolhatja.
- 3.6. A Résztvevő a nyilvánosság előtt (pl. a közösségi médiában) a Program adott eseményét irányító régész(ek) hozzájárulása nélkül nem tehet közzé információkat a Program adott eseményéről.
- 3.7. A Programból a Résztvevőt a Múzeum indokolás nélkül kizárhatja.

4. Magánszemélyekkel együttműködési megállapodás megkötésének általános feltételei

- 4.1. A Múzeum – a mindenkor hatályos jogszabályoknak és a szakmai irányelveknek megfelelően – feltételekhez köti a magánszemélyekkel fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött (Kr. 52. § szerinti) használatára vonatkozó együttműködési megállapodások megkötését.
- 4.2. A Múzeum együttműködési megállapodást csak a Programban résztvevő magánszeméllyel köt.
- 4.3. Az együttműködési megállapodásokat a Múzeum határozott időre, legfeljebb egy év időtartamra köti. Az együttműködési megállapodás a Résztvevőt nem jogosítja fel a műszer hivatáshoz nem kötött használatára, arra csak az örökségvédelmi hatóság engedélyének birtokában, az engedélyben foglalt területen és időtartamban jogosult.
- 4.4. A Fejér vármegyei helyi sajátosságoknak megfelelően a fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött (Kr. 52. § szerinti) használatára az együttműködési megállapodások három különböző fajtáját különböztetjük meg:
 - a) a nyilvántartott régészeti lelőhelyeken kívül régészeti korú leletek fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás;
 - b) a Velencei-tó medrében a kulturális örökség elemeinek körébe nem tartozó tárgyak fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás;
 - c) a hadtörténeti örökség körébe tartozó tárgyak fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás.
- 4.5. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeken kívül régészeti korú leletek fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás megkötésének feltételei:
 - a) A nyilvántartott régészeti lelőhelyeken kívül régészeti korú leletek fémdetektoros kutatására együttműködési megállapodást a Résztvevővel a Múzeum csak a 2. mellékletben szereplő pontrendszer szerinti 50 pont megszerzése esetén köt.

b) A Múzeum megtagadhatja a Résztevővel az együttműködési megállapodás megkötését, amennyiben Résztevő a megelőző évben nem vett részt a 2. mellékletben szereplő pontrendszer szerinti legalább 4 pontnak megfelelő alkalmon.

4.6. A Velencei-tó medrében fémkereső műszer hivatáshoz nem kötött használatát folytatni kívánó Résztevőkkel az együttműködési megállapodás megkötésének feltételei:

a) Az együttműködő partner köteles a fémkeresős tevékenységét előre bejelenteni, a fémkeresős tevékenységéről naplót vezetni, az előkerült régészeti leleteket bejelenteni.

b) Amennyiben Résztevőnek korábban együttműködési megállapodása volt a Múzeummal, a Múzeum csak az abban foglalt kötelezettségei maradéktalan teljesítése esetén köt vele újabb együttműködési megállapodást.

c) Nem régészeti korú tárgy találása esetén a találó köteles a talált dolgot a találástól számított nyolc napon belül a dolog elvesztőjének, tulajdonosának, a dolog átvételére jogosult más személynek vagy a találás helye szerint illetékes jegyzőnek átadni (PTK 5:55. § (1)).

4.7. A hadtörténeti örökség körébe tartozó tárgyak fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás megkötésének feltételei:

a) A hadtörténeti örökség körébe tartozó tárgyak fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás megkötéséhez a Résztevőnek rendelkeznie kell a Hadtörténeti Intézet által kiállított ajánlással/szakvéleménnyel, mely a Magánszemély tevékenységét támogatja.

b) Az együttműködő partner és a Múzeum között létrejött hadtörténeti örökség körébe tartozó tárgyak fémdetektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás nem terjed ki hadisírok kutatására.

Székesfehérvár, 2023. december 21.

A jogi megfelelőség szempontjából ellenőrizve:

Székesfehérvár, 2023.

Dr. Németh Attila

1. melléklet

JELENTKEZÉSI LAP

a Szent István Király Múzeum Közösségi Régészeti Programjában való részvételhez

Név:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Lakcím:

Személyigazolvány száma:

Telefonszám:

E-mail cím:

Rövid bemutatkozás, melyben jelentkező ismerteti részvételi szándékának okát, motivációját:

A Szent István Király Múzeum Közösségi Régészeti Programjában /megfelelőt aláhúzni/

- fémkereső műszerrel kívánok részt venni.
- fémkereső műszer nélkül kívánok részt venni.

Alulírott nyilatkozom, hogy

- a) a Programban önkéntesként veszek részt, megbízási díjra és költségtérítésre nem tartok igényt.
- b) a Programba való jelentkezés napját megelőző öt évben régészeti örökséggel összefüggésben szabálysértési vagy büntetőjogi felelősségem nem állapították meg, továbbá velem szemben örökségvédelmi bírságot nem szabtak ki (Kr. 52. § (4)),
- c) ellenem régészeti örökséggel összefüggő szabálysértési, büntetőjogi vagy örökségvédelmi bírság kiszabására vonatkozó eljárás nincs folyamatban (Kr. 52. § (6) d),
- d) régészeti korú (1711 előtt keletkezett) tárgyakból álló gyűjteménnyel nem rendelkezem,

e) amennyiben fémkereső műszerrel rendelkezem, azt csak a hatályos jogszabályoknak megfelelően, azaz múzeummal kötött együttműködési megállapodásnak és az örökségvédelmi hatóság engedélyének megfelelően vagy régészeti feltáráson régész jelenlétében használom.

f) régészeti feltáráson (beleértve a műszeres leletfelderítést) a Múzeum képviseletében jelenlevő régész szakmai utasításainak megfelelően járok el és minden előkerülő leletet átadok a jelenlevő régésznek,

g) régészeti feltáráson (beleértve a műszeres leletfelderítést) minden lelet előkerülési helyének GPS-koordinátáit rögzítem és a Múzeum által biztosított leletkísérőkre vezetem fel a dátummal, a saját nevemmel és a helyszín megnevezésével együtt, vagy az előkerülési helyet jelölővel látom el, hogy a Múzeum szakemberei a GPS koordinátákat rögzíthessék.

Jelentkező hozzájárul ahhoz, hogy a jelentkezési lapon rögzített személyes adatait a Múzeum, valamint a megbízás vagy egyéb jogviszony alapján részére jogi, számviteli és személyügyi feladatokat ellátó harmadik személyek a Programban résztvevők nyilvántartásával összefüggésben, a jogszabályokban előírt ideig, módon és célból kezelje és megőrizze. Jelentkező továbbá hozzájárul ahhoz is, hogy a Múzeum a részére megadott elérhetőségeket (lakcím, telefon, e-mail, stb.) a Programban résztvevők nyilvántartásával összefüggésben, saját (harmadik személyek számára nem hozzáférhető) adatbázisában, kizárólag egy esetleges későbbi együttműködés érdekében korlátlan ideig megőrizze és felhasználja.

Jelen jelentkezési lap aláírásával Jelentkező nyilatkozik arról, hogy a Szent István Király Múzeum Közösségi régészeti protokollját megismerte, az abban foglaltaknak megfelel és a Programban való részvétele alatt eleget tesz.

Székesfehérvár, kelt:

.....

Jelentkező aláírása

Kiskorú jelentkező esetén kitöltendő:

Alulírott (lakcím:), mint kiskorú jelentkező törvényes képviselője/képviselői, jelen nyilatkozat aláírásával hozzájárulok/hozzájáulunk ahhoz, hogy nevezett kiskorú Szent István Király Múzeum Közösségi Régészeti Programjában való részvételre jelentkezzen, és az ahhoz szükséges nyilatkozatokat tegye meg.

.....,

.....

törvényes képviselő

2. melléklet

A Szent István Király Múzeum Községi Régészeti Programjának pontrendszere a nyilvántartott régészeti lelőhelyeken kívül régészeti korú leletek fémdektoros kutatására irányuló együttműködési megállapodás megkötéséhez

1.	A Múzeum régészeti feltárásán (régészeti megfigyelés, terepbejárás, próbafeltárás, megelőző feltárás, tervásatás, műszeres lelet- és lelőhelyfelderítés) fémkereső műszerrel való részvétel	1 pont/nap
2.	A Múzeum régészeti feltárásán régészeti bontómunkában való részvétel (legfeljebb 30 pont/év)	3 pont/nap
3.	A Múzeum által a régészeti leletek elsődleges feldolgozására és gyűjteményi alapleltárba vételére szervezett szakmai alkalmakon való részvétel	4 pont/alkalom
4.	A Múzeum által szervezett régészeti témájú előadáson, oktatáson való részvétel	2 pont/alkalom
5.	A Múzeumhoz együttműködési megállapodás megkötése céljából benyújtott kérelemmel egyidejűleg együttműködési megállapodással (vagy megbízási szerződéssel) rendelkezik olyan másik múzeummal, amellyel a Múzeumnak a közösségi régészetre is kiterjedő együttműködési megállapodása van. Az együttműködési megállapodás kiváltható a másik intézmény részéről arra jogosult személy igazolásával, miszerint legalább 2 éve és legalább 30 alkalommal részt vett a másik intézmény közösségi régészeti eseményein	30 pont (egyszer számolható el, és nem vonható össze a 6. pontban szereplő 20 ponttal)
6.	A Múzeumhoz együttműködési megállapodás megkötése céljából benyújtott kérelemmel egyidejűleg együttműködési megállapodással (vagy megbízási szerződéssel) rendelkezik olyan másik múzeummal, amellyel a Múzeumnak a közösségi régészetre is kiterjedő együttműködési megállapodása nincs. Az együttműködési megállapodás kiváltható a másik intézmény részéről arra jogosult személy igazolásával, miszerint legalább 1 éve és legalább 20 alkalommal részt vett a másik intézmény közösségi régészeti eseményein	20 pont (egyszer számolható el, és nem vonható össze az 5. pontban szereplő 30 ponttal)